

เรื่อง : โครงการวิจัย “กระบวนการและแบบคัดกรองเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็ก กลุ่มชาติพันธุ์และแนวทางในการช่วยเหลือด้วยภาษาท้องถิ่น”  
ผู้วิจัย : นางศิริพร หมั่นงาน และคณะ

### บทคัดย่อ

โครงการ “กระบวนการและแบบคัดกรองเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กกลุ่มชาติพันธุ์และแนวทางในการช่วยเหลือด้วยภาษาท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการคัดกรองเด็กที่ใช้ในปัจจุบัน และวิเคราะห์ข้อจำกัด เพื่อหาแนวทางสร้างกระบวนการและแบบคัดกรองที่เหมาะสมสำหรับเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ และเพื่อหาแนวทางประยุกต์ใช้ภาษาท้องถิ่นในการช่วยเหลือเด็กชาติพันธุ์ที่อยู่ในกลุ่มมีปัญหาทางการเรียนรู้

วิธีการดำเนินงานวิจัย เป็นไปตามลักษณะงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น กล่าวคือ มุ่งเน้นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันและการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมทั้งบุคคลผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ คณะแพทยด้านกุมารแพทย์ คณะแพทยจิตวิทยา คณะแพทย์กลุ่มงานด้านพัฒนาการเด็กโรงพยาบาลชัยภูมิ เป็นต้น ทั้งนี้ได้มีการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมเวทีชี้แจงโครงการ, กิจกรรมอบรมครูในโรงเรียนเกี่ยวกับแบบคัดกรองเด็กพิเศษ, การเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องแนวทางการนำภาษาท้องถิ่นจัดการเรียนรู้, กิจกรรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่น, กิจกรรมการดำเนินงานร่วมกับทีมแพทย์และทีมนักการศึกษา เป็นต้น

จากการศึกษาทดลอง ได้พบว่ากระบวนการคัดกรองทางการศึกษาพิเศษแบบสหวิทยาการ (ISEP) เป็นกระบวนการที่สามารถคัดกรองเด็กที่มีปัญหาความยากลำบากในการเรียนรู้ หรือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้และอื่น ๆ ตั้งแต่ระยะแรกพบ และเป็นกระบวนการที่เน้นการช่วยเหลือเด็กให้ค้นพบความถนัดหรือช่องทางทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด โดยทีมวิจัยได้ใช้กระบวนการคัดกรองทางการศึกษาพิเศษแบบสหวิทยาการ ผ่านการสอนทั้งภาษาไทยและภาษาท้องถิ่น (ภาษาญ้อกูร) ในกลุ่มเด็กนักเรียน 17 คน ผ่านการสอนใน 3 ระดับ คือ ระดับที่ 1 เป็นการเรียนแบบสอนรวมทั้งชั้น ผ่านเกณฑ์จำนวน 2 คน ระดับที่ 2 เป็นการเรียนแบบร่วมทีม โดยมีครูภูมิปัญญา ครูภาษาไทย และครูพี่เลี้ยงเด็กพิเศษ ผ่านเกณฑ์จำนวน 3 คน และระดับที่ 3 เป็นการเรียนแบบกลุ่มย่อย และเพื่อนช่วยเพื่อน โดยเด็ก 2 – 3 คนต่อครู 1 คน ผ่านเกณฑ์จำนวน 9 คน มีเด็กนักเรียนเพียง 3 คนที่เป็นเด็กกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งมีผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับผลพัฒนาการของเด็กที่ผ่านการวิเคราะห์จากคณะแพทย์

นอกจากนี้กระบวนการคัดกรองเด็กทางการศึกษาพิเศษแบบสหวิทยาการ (ISEP) ยังเป็นประโยชน์ในหลายด้าน เช่น เป็นประโยชน์ต่อการฟื้นฟูภาษาท้องถิ่น เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสติปัญญาของเด็ก ส่งผลต่อการขับเคลื่อนทางสังคม และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ